

Hormoonverstoorders

Waarom is de timing in 2020 goed om het probleem van de hormoonverstoorders aan te pakken?

- Europa wilt met de Green Deal de klimaatverandering en milieuvervuiling aanpakken, waarin ook de problematiek van gevaarlijk chemicaliën zit.
- In 2018 publiceerde de Senaat een rapport met 72 aanbevelingen.
- In 2019 publiceerde de Hoge Gezondheidsraad een advies om de blootstelling aan hormoonverstorende stoffen te beperken, zeker bij foetussen, baby's, kinderen en adolescenten.
- In 2020 werken de verschillende overheden in België aan een nationaal actieplan over de hormoonverstoorders.

Wat zijn de kerncijfers?

- 13 % van alle overlijdens in de EU is te wijten aan een ongezonde leefomgeving, ook in België.
- In 2019 werd de economische kost van hormoonverstoorders in Europa op €163 miljard/jaar geschat.
- In de EU zouden er 145.297 chemische stoffen geregistreerd zijn in 2017, terwijl slechts 1% van de chemische stoffen vandaag geanalyseerd zijn op toxicologische eigenschappen.
- 48 % van de Belgen* heeft nog nooit van hormoonverstoorders gehoord. 60 % is zich er niet bewust van dat hormoonverstoorders een negatieve impact kunnen hebben op de gezondheid of op de ontwikkeling van baby's, kinderen en adolescenten.
- 3 op de 4 Belgen (73 %) gaat ervan uit dat er op de Belgische markt alleen producten toegelaten zijn die geen potentieel gevaarlijke stoffen bevatten.
- 59% van de mensen klasseerden 'het verbieden van gevaarlijke stoffen' bij de 2 belangrijkste maatregelen die ze van de overheid verwachten.
- 3 op de 4 Belgen verwacht dat de zorgverstrekkers patiënten informeren over hormoonverstoorders.
- Tot 70 % van de Belgen* is bereid zijn gedrag aan te passen, maar vooral als het geen extra inspanning (tijd, geld,...) vergt.

Wat zijn de aanbevelingen en voorstellen van de Onafhankelijke Ziekenfondsen?

- Het is essentieel om de burgers te informeren en te sensibiliseren: vandaag zijn ze zich onvoldoende bewust van het gezondheidsrisico. Het betreft een complexe materie, dus is het belangrijk dat deze boodschappen op een duidelijke en verstaanbare wijze worden geformuleerd. Ook ziekenfondsen en zorgverleners kunnen een rol spelen in deze sensibilisering.
- Het beleid moet vertrekken vanuit het voorzorgsbeginsel: er is nood aan een duidelijk wettelijk kader waarbij onnodige risico's worden vermeden, en gefocust wordt op het beschermen van de volksgezondheid. De verschillende overheden moeten hierover afspraken maken zodat er een uniform beleid gevoerd wordt.
- Innovatie en onderzoek vergroenen is een must: slechts 1 % van de chemische stoffen is vandaag onderzocht op toxische effecten. Maak hier werk van en ondersteun de zoektocht naar veiligere alternatieven. Met de coronacrisis is er een bereidwilligheid om de zaken anders aan te pakken, de overheden moeten daarvan optimaal gebruik maken.
- België kan een voortrekkersrol spelen in Europa: de Senaat schreef in 2018 al de aanbeveling dat België het goede voorbeeld moet geven. België kan hier de krachten bundelen met lidstaten als Frankrijk, Zweden en Denemarken die het probleem van de hormoonverstoorders ook aanpakken en net als België in de komende jaren het EU-voorzitterschap zullen waarnemen.

Wat kunnen de mensen thuis zelf doen om de blootstelling te verminderen?

Hormoonverstoorders zitten overal. Mensen kunnen in hun leefomgeving maatregelen nemen om het risico te verminderen: geen maaltijden opwarmen in plasticen kommen, nieuwe kleren altijd eerst wassen/reinigen, het materiaal van het speelgoed van de kinderen controleren, ...